

IO2.B – FORMA: PASAKOS SIUŽETUI IR DIDAKTIKOS METODIKAI PATEIKTI

Metodikos rinkinys suteiks galimybę ikimokyklinio ugdymo pedagogams bei vaikų tėvams inovatyviai auklėti vaikus. Priemonė naudojama skatinant savarankiškai domėtis skirtingų tautų tradicijomis, kultūra. Taip pat metodika tinkama skatinti pažintinių ir sensorinių įgūdžių vystymąsi pasitelkiant piešinius, nuotraukas bei vaizdo įrašus.

Pasakos pavadinimas	„Bjaurusis ančiukas“
Šalis	☐ Italija ☒ Lietuva ☐ Ispanija ☐ Rumunija
Pasakos tipologija	Multikultūrinės tradicijos
Tinkamas amžiui	Šis vaizdo įrašas yra tinkamas 5-7 metų vaikams
Pasakos apibendrinimas	Vieną dieną antis išperėjo ančiukus. Vienas išsirito vėliau ir buvo labai nedailus. Kitą dieną antis nusivedė vaikus į paukščių kiemą, tačiau iš bjauriojo ančiuko visi šaipėsi. Negalėdamas pakęsti patyčių jis pabėgo iš kiemo ir apsigyveno vienas pamiškėje. Tačiau neištvėręs vienatvės kartą jis puolė į gulbių būrį, kad šios jį nužudytų ir labai nustebino pamatęs, jog pats tapo gulbe.
Edukacinės galimybės	Pasaka gali būti taikoma patyčių prevencijai.
Pilnas siužetas	<p>Buvo puiki vasara; laukuose geltonavo rugiai, žaliavo avižos; šienas pievose buvo sukrautas į kupetas. Aplink laukus ir pievas žaliavo dideli miškai, o tuose miškuose telkšojo keletas gilių ežerų.</p> <p>Ant kalnelio netoli Kadagių slėnio, Viršužiglio kaimo pašonėje, paskendę saulės spinduliuose, margavo seni vieno kiemo mūrai. Nuo jų sienų ligi pat Nemuno augo dideli varnalėšų krūmai - tokie aukšti ir tokiais plačiais lapais, jog po kai kuriais iš jų galėjo vaikai stovėti. Čia buvo labai tylu ir ramu, kaip didžiausiame miško tankumyne. Savo gūžtoje, po varnalėšomis, tupėjo jauna antis ir perėjo ančiukus. Tupėti antelei čia labai pakyrėjo. Laukti galo sunku buvo ypač dėl to, kad ją retai kas telankė. Kitos antys mėgo labiau plaukioti vandenyje, nei tupėti po varnalėšomis ir kvarksėti.</p> <p>Pagaliau kiaušiniai pradėjo kaltis vienas po kito. „Pi! pi!“—sučiepsėjo gūžtoje, ir iš kiekvieno kiaušinio pasirodė galvutė.</p> <p>— Kvar! kvar!—sukvarksėjo antis - ančiukai susirinko aplink ją po žaliais lapais ir ėmė dairytis į visas puses.</p> <p>— Koks didelis pasaulis!— stebėjosi jie.</p> <p>— Jūs manote, kad čia jau visas pasaulis?—tarė motina:— Jis daug toliau, nei į aną pusę sodo, tiesiai į klebono lauką, bet ten ir aš pati dar nesu buvusi. Na, ar jūs visi čia esate?— paklausė ji ir atsistojo. — Ne, dar ne visi, didysis kiaušinis tebėra sveikas. Kada gi bus jau galas? Greitai aš visai nebeteksiu kantrybės!</p> <p>Ir vėl ji atsitūpė.</p>

<p>Pilnas siužetas</p>	<p>— Sveikutė. Kas girdėti?—paklausė senė antis, atėjusi jos aplankyti.</p> <p>— Štai vieno kiaušinio niekaip negaliu įveikti!—skundėsi perekšlė:— vis nesikala...</p> <p>— Tikėk manim - tai bus kalakuto kiaušinis! Taip ir mane kartą apgavo. Turėjau tada vargo su tais kalakučiukais: jie baisiai bijo vandens! Aš niekaip negalėjau įsikviesti jų į vandenį; kvarksėjau kvarksėjau, bet niekas nepadėjo. Palik tu jų ir geriau pamokyk kitus plaukioti.</p> <p>— Ne, patupėsiu dar truputį,— atsakė jauniklė antis.— Tiek tupėjau, galiu dar kelias dienas patupėti.</p> <p>— Kaip sau nori!—atsakė senė antis ir nuėjo.</p> <p>Galų gale ir didysis kiaušinis trūko. „Pi! pi!“—sučiepsėjo ančiukas ir išriedėjo iš kiaušinio. Tik koks jis buvo didelis ir bjaurus! Antis, pažiūrėjusi į jį, tarė:</p> <p>— Koks didelis ančiukas! Visai nepanašus į kitus! Ar nebus jis tikrai kalakučiukas? Tai mes tuoj pamatysim - turės jis man lįsti į vandenį, kad ir pačiai tektų stumte įstumti.</p> <p>Kitą dieną oras buvo puikus, švietė saulė. Antis su visa savo šeima nusileido prie Žiglos upelio ir pūkstelėjo vandenin. „Kvar, kvar!“— pašaukė ji ir visi ančiukai vienas paskui kitą suvirto į upelį. Bet ir bjaurusis pilkas ančiukas nuplaukė drauge su visais.</p> <p>— Ne, čia ne kalakučiukas,— tarė motina:—žiūrėkit, kaip jis puikiai plaukia! Ne, jis tikrai mano vaikas... Tiesą sakant, jis ir labai gražus, reik tik gerai įsižiūrėti. Kvar, kvar! Sekite paskui mane, vaikučiai, aš jums parodysiu platųjį pasaulį ir nuvesiu jus į didžiulį paukščių kiemą.</p> <p>Atėjus į kiemą jaunoji motina tarė:</p> <p>— Eikite dabar toliau ir gražiai pasveikinkite aną ispanišką antį - ji čia vyriausia. Priėję palenkite galvas ir tarkite: „kvar!“</p> <p>Jie taip ir padarė. Kitos antys skersai žiūrėjo į juos ir garsiai kalbėjosi: „Štai dar vienas pulkas, lyg be jų čia mūsų maža būtų! O vienas koks negražus! Mes to nepakėsime!“ Ir tuojau viena antis prilėkusi įžnybo jam į kaklą.</p> <p>— Labai prašyčiau jo neskriausti! —tarė motina: —Juk jis niekam nieko nedaro.</p> <p>— O kam jis toks didelis ir visai nepanašus į kitus? — atšovė įžnybusioji.</p> <p>— Jos labai gražūs vaikučiai, — atsiliepė ispaniškoji antis, — tiktai vienas nenusisekė.</p> <p>— Tiesa, jis negražus, bet labai gero būdo, o plaukia taip pat gerai, kaip ir kiti, - atsakė motina. — Aš manau, jis per ilgai išbuvo kiaušinyje ir todėl išėjo toks nedailus.</p> <p>— Kiti vaikeliai labai gražūs, — tarė ispanė: — tad būkite kaip namie.</p> <p>Taip jie ir liko kieme. Bet ančiuką, kuris paskutinis išriedėjo iš kiaušinio, visi pešė ir iš jo juokėsi. Jį stumdė ir žnaibė ne tik antys, bet ir vištos. Nelaimingas ančiukas nežinojo, kur dingti. Jam buvo skaudu, kad jis toks bjaurus ir niekam neįtinka.</p>
------------------------	---

Taip praėjo pirmoji diena, bet toliau buvo dar prasčiau. Nelaimingą ančiuką varė visi nuo savęs: antys jį žnaibė, vištos kapojo, net mergaitė, kuri lesino paukščius, paspyrė jį koja.

Galų gale ančiukas nebeiškentęs pralindo pro kiemo tvorą ir atsidūrė nepažįstamame pasaulyje. Net maži paukšteliai išsigandę pakilo iš krūmų. „Visa tai dėl to, kad aš toks bjaurus“, — tarė sau ančiukas ir užsimerkė, bet nesiliovė eiti kuo toliau nuo paukščių kiemo, kol priėjo didelę balą, kurioje pasislėpė tarp nendrių. Čia jis išstupėjo visą naktį - buvo nuliūdęs ir po tokios kelionės labai pavargęs.

Ryto metą laukinės antys pastebėjo nematytą svečią.

— Koks čia galėtų būti paukštis? — klausė jos.

Ančiukas linkčiojo į visas puses ir kaip mokėdamas kiekvieną sveikino.

— Na ir neregėtas tavo bjaurumas! — badė jam akis laukinės antys.

Vargšas ančiukas! Jis tenorėjo tik vieno - kad jam leistų gulėti nendrose ir gerti balos vandenį. Taip jis išstupėjo dvi dienas. Trečios dienos rytą leidosi per laukus ir pievas naujo gyvenimo ieškoti, bet nelaimėję užklupo baisi audra ir nors buvo be galo sunku keliauti jis stengėsi eiti toliau.

Artėjant nakčiai jis pamatė tolumoje stovinčią vienišą trobelę. Toji buvo labai sena ir pati nežinojo, į kurį šoną virsti, ir dėl to vis tebestovėjo. Audra taip baisiai siautė, jog ančiukas turėjo pritūpti, kad vėjas jo nenuneštų. Oras ėjo vis prastyn ir prastyn. Tad jis, pastebėjęs tarpelį trobelės duryse, tuoj pat juo pasinaudojo ir įlindo vidun.

Trobelės tarpduryje jį pasitiko višta ir paklausė:

- Koks gi čia paukštis?
- Leiskite prisiglausti, pažadu, aš jūsų nevarginsiu! – paprašė ančiukas.
- At tu gali dėti kiaušinius? – paklausė ji.
- Ne, - sąžiningai atsakė ančiukas.
- Tai gal moki murkti? Štai taip: - Murr, murr, - paklausė kitas trobelės gyventojas.
- Ne, nemoku, - apgailėstavo mažylis.
- Tai gal gali riesti nugarą į viršų arba leisti žiežirbas? – dar kartą miauktelėjo juodas katinas.
- Ne, - atsakė nusiminęs ančiukas.
- Tai ir keliauk sau sveikas, jei nieko nemoki! – višta sumosavo plačiais sparnais, o katinas garsiai sukniaukė. Išsigandęs ančiukas spruko iš trobelės lauk ir pasileido, kur akys mato.

Taip jis ir vėl liko vienai vienas.

Ilgai klaidžiojęs ir visiškai išsekęs Žiglos upelio pakrantėje vargšas ančiukas rado medžių šaknų išvartą ir joje prisiglaudė. Jis labai liūdėjo ir sielvartavo, kad yra vienišas, bet labai bijojo kam nors pasirodyti. Tik naktimis, kai niekas nematė, jis išlysdavo iš olos ir plačiai išskleidęs sparnus skraidydavo bei plaukiydavo. Bet vos pradėjęs švisti, ančiukas vėl glausdavosi savo slėptuvėje.

Taip praėjo visa vasara. Per tą laiką jis užaugo, sustiprėjo, bet labai sunkiai begalėjo pakęsti vienatvę.

Atėjo ruduo. Miške medžių lapai pagelto, o po to parudavo; vėjas pagriebęs juos kėlė aukštyn ir nešiojo aplink. Dienos ėmė darytis vis šaltesnės ir šaltesnės. Paukščiai, gyvenę Žiglos upelio žiotyse, ėmė šurmuliuoti, būriuotis ir traukti į šiltuosius kraštus.

Vieną šaltą rudens rytą jis išvydo iš Kauno marių atplaukiančius nuostabiai gražius karališkus paukščius. Jie taip pat ruošėsi tolimon kelionėn.

- Taip ir visai galima sušalti, - pasakė sau ančiukas. – Verčiau tegul šie didingi paukščiai mane užmuša, negu čia vienui vienas kentėsiu žiemos vargus, - tarė jis ir išlindęs iš savo slėptuvės įvirto į upeliūkščio vandenį bei pasuko tiesiai į puikiąsias gulbės.

Gulbės jį pastebėjo, suplasnojo sparnais ir šoko plaukti priešais.

Vargšas ančiukas palenkęs galvą į vandenį, laukė galo, bet staiga skaidriam vandeny išvydo savo paties atvaizdą - tik nebe pilko bjauraus paukščio, bet baltos gražios gulbės.

Bjaurusis ančiukas net nesvajojė apie tokį begalinį džiaugsmą. Gražiosios gulbės priėmė jį į savo šeimą. Jis buvo nepaprastai laimingas, nes rado tikruosius draugus. Gražūs balti paukščiai būriu patraukė į šiltuosius kraštus.

Skrendant pro paukščių kiemą Viršužiglio kaimelyje ančiukas atsiskyrė nuo gulbių būrio ir, modamas plačiais sparnais, apsuko ratą aplink jį, apžvelgdamas visus kieme liekančius paukščius.

- Koks gražus paukštis! – sušuko ispaniška antis. – Tai jis su manim pasisveikino, - paaiškino ji kieme vaikštinėjančių ančių pulkeliui. – Be to juk mes pačios kaip gulbės.

Ir niekas paukščių kieme nežinojo, netgi neįtarė, kad šis nuostabus paukštis, praskridęs virš jų galvų, buvęs bjaurusis ančiukas.

Jis grįžo į gulbių pulką ir buvo be galo laimingas, nors visai tuo nesididžiavo, nes juk gera širdis didybės nežino. Ir skrisdamas karališkų paukščių pulke jis mąstė, kad visai ne bėda gimti ančių tarpe, svarbu kad būtum iš gulbės kiaušinio.

<p>Vienos pamokos planas</p>	<p>Savaitės tema: „Seku seku pasaką“.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pasaka sekama 4 kartus: pirmą kartą seka mokytoja, kitus tris kartus - vaikų mamos. Po to ją perpasakoti bando vaikai, jiems padeda užduodami klausimai. 2. Vaikai sprendžia kryžiažodį „Naminiai paukščiai“. 3. Naudodami didaktines priemones vieni vaikai iš kamštelių su raidėmis „susuka“ pasakos veikėjų pavadinimus, kiti – ant lentelių gumyčių pagalba „užrašo“ pirmąją paukščių pavadinimo raidę (antis, višta, gaidys, kalakutas, žąsis, gulbė). 4. Naudodami bitutę robotuką Bee-bot, permatomą kilimėlį ir veiksmo korteles su nespaltovais pasakos personažais, ugdytiniai seka pasaką, prisimindami jos seką ir bando ją „sudėlioti“ eilės tvarka. 5. Vaikai gamina pasakos personažus, panaudodami tualetinio popieriaus tūteles – paukščių kiemui pagaminamos 23 paukščių figūrėlės, taip pat katinas, trobelė bei gulbių figūros. Su pagamintomis figūrėlėmis vaikai žaidžia pasaką. 6. Naudodami gamtinę ir floristinę medžiagą, pluksnas, sagas ir spalvotus akmenėlius ugdytiniai ant šviesos stalo dėlioja labiausiai patikusią pasakos sceną su įvairiais personažais. 7. Vaikai iliustruoja pasaką, piešdami pieštukais, vaškinėmis kreidelėmis, pastelėmis, tapydami ir štampuodami guašu, akvarele ant lapo popieriaus bei spalvota kreida ant asfalto lauke.
<p>Medijos galerija</p>	

Medijos galerija

N°: 2017-1-ES01-KA201-038373

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.